

CZU: 111.83:165.023.1:343.14

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.6583966>

О ЛОГИЧЕСКОЙ ПРИРОДЕ ONUS PROBANDI

Роман БЕЛОГОРОДОВ

Молдавский государственный университет

Статус принципа «Бремя доказывания лежит на том, кто утверждает...» (Onus Probandi) часто заявляется как нелогичный. То есть, применение этого принципа в качестве основы доказывания во всякого рода спорах и дискуссиях связано с контекстом, стандартами и соглашениями, а не с логикой. В полемике ненаучного характера, где стороны не всегда стремятся прийти к истине, а чаще стремятся переубедить оппонента, нелогичность Onus Probandi не вызывает серьезных затруднений и преодолевается, например, предписаниями, как в правовых спорах. Однако в научно-философских диспутах таких предписаний нет, что приводит к ситуациям, когда стороны перекладывают друг на друга бремя доказательств, оставаясь на своих изначальных позициях и не прибавляя к ним ничего нового. Это можно исправить, например, показав логическую природу Onus Probandi, попытка чего и предпринимается в этой статье.

Ключевые слова: бремя доказательств, бремя доказывания, Onus Probandi, принципы логики.

PRIVIND NATURA LOGICĂ A PRINCIPIULUI ONUS PROBANDI

Statutul principiului „Proba aparține celui care afirmă...” (Onus Probandi) este adesea declarat ca illogic. Adică, aplicarea acestui principiu ca bază de probă în tot felul de dispute și discuții este legată de context, standarde și convenții, nu însă de logică. În polemicile neștiințifice, în care părțile nu întotdeauna se străduiesc să ajungă la adevăr, ci caută mai des să convingă adversarul, ilogicitatea lui Onus Probandi nu provoacă dificultăți serioase și este depășită, de exemplu, prin prescripții, ca în litigiile juridice. Nu există însă astfel de prescripții în litigiile științifice și filosofice, ceea ce duce la situații în care părțile își transferă una asupra celeilalte sarcina probei, rămânând în pozițiile lor inițiale și neadăugându-le nimic nou. Acest lucru poate fi remediat, de exemplu, prin demonstrarea naturii logice a Onus Probandi, ceea ce s-a și făcut în acest articol.

Cuvinte-cheie: sarcina probei, Onus Probandi, principiile logice.

ON THE LOGICAL NATURE OF ONUS PROBANDI

The status of the principle "who makes the claim has a burden of proof..." also known as Onus Probandi, is often declared illogical, i.e. the application of this principle as the basis of proof in disputes and discussions relies on either context, or standards and conventions, but not on logic. In non-scientific polemics, where the parties do not always desire for truth but rather seek to convince the opponent, the illogicality of Onus Probandi does not cause serious difficulties and can be overcome, e.g. by injunction, as in legal disputes. However, there are no such prescriptions in scientific and philosophical disputes. This leads to a situation of philosophical controversy when the parties shift the burden of proof on each other, remaining in their original positions and not adding anything new to them. This situation can be solved, for instance, by showing the logical nature of Onus Probandi, as it is demonstrated in this article.

Keywords: burden of proof, Onus Probandi, logical principles.

Prezentat la 04.04.2022

Publicat: mai 2022